

L. A. GEELHOED

F?TANÁCSNOK INDÍTVÁNYA

Az ismertetés napja: 2004. március 25.(1)

C-269/03. sz. ügy

Luxemburgi Nagyhercegség

és

Administration de l'enregistrement et des domaines

kontra

Vermietungsgesellschaft Objekt Kirchberg Sàrl

(A Cour d'appel [Luxemburg] által benyújtott el?zetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Tagállam, amely biztosítja az adózás választásának jogát az adóalanyoknak az ingatlanok haszonbérbeadására és bérbeadására vonatkozó tevékenység körében – Az el?zetesen felszámított adónak az adóhatóság el?zetes jóváhagyásától függ? teljes levonása”

I – Bevezetés

1. A jelen ügy tárgya a tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapításról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelv(2) (a továbbiakban: hatodik irányelv) 13. cikke C. részének értelmezése. A Cour d'appel (Luxemburg) közelebbbr?l azt kérdezi, hogy a hatodik irányelv 13. cikke C. részével összhangban van-e az, hogy az e cikkben szabályozott választási lehetőség gyakorlása során keletkező levonási jogot nem visszamen?leges hatályú el?zetes jóváhagyás megszerzését?l teszik függ?vé. Másképp fogalmazva, a kérdést el?terjeszt? bíróság azt kívánja megtudni a Bíróságtól, hogy korlátozza-e a HÉA-nak a levonáshoz való jogban megnyilvánuló elve a tagállamok azon szabadságát, hogy meghatározzák, milyen feltételek mellett gyakorolható a választás joga („A tagállamok korlátozhatják e választási lehetőség terjedelmét és meghatározzák gyakorlásának módjait.”).

II – Jogi háttér

A – *A közösségi szabályozás*

2. A hatodik irányelv 13. cikke B. részének b) pontja és C. része így rendelkezik:

„B. Egyéb adómentességek

Az egyéb közösségi rendelkezések sérelme nélkül, az általuk meghatározott feltételek mellett a

tagállamok mentesítik az adó alól a következőket, annak érdekében, hogy biztosítsák az ilyen mentességek megfelelő és egyértelmű alkalmazását, valamint, hogy megakadályozzák az adókijátszásokat, az adókikerüléseket és az esetleges visszaéléseket:

[...]

b) az ingatlanok lízingje [helyesen: haszonbérbeadása] és bérbeadása [...]

[...]

C. Választási lehetőségek

A tagállamok megengedhetik adóalanyaiknak, hogy az adózást válasszák a következő esetekben:

a) ingatlanok lízingje [helyesen: haszonbérbeadása] és bérbeadása;

[...]

A tagállamok korlátozhatják e választási lehetőség terjedelmét és meghatározzák gyakorlásának módjait.”

B – A nemzeti szabályozás

3. Az ingatlannal kapcsolatos tevékenységre vonatkozó hozzáadottérték-adó választásához való jog gyakorlásának feltételeiről és korlátairól szóló, 1980. március 7-i nagyhercegi rendeletet⁽³⁾ (a továbbiakban: nagyhercegi rendelet) 1. cikke lehetővé teszi az adóalanyok számára

„az ingatlannal kapcsolatos tevékenységre vonatkozó hozzáadottérték-adó alkalmazásának választását az alábbiak szerint:

[...]

b) bárki, aki írásbeli szerződés és közös megegyezés alapján adóalanynak ingatlant haszonbérbe vagy bérbe ad.”

4. A nagyhercegi rendelet 3. cikkének első bekezdése szerint:

„A választás joga csak olyan ingatlanra vonatkozik, amelyet a bérlő [...] teljes egészében, illetve vegyes felhasználás esetén döntő részben olyan tevékenység végzésére használ, amely alapján elzetesen felszámított adó levonására jogosult [...]”.

5. A nagyhercegi rendelet 5. cikke értelmében:

„Bárminek, aki él a választás jogával, a jóváhagyás megszerzése érdekében írásbeli választási nyilatkozatot kell benyújtania az adóhatóság részére.

[...]

Bérbeadás esetén a választási nyilatkozat jóváhagyását követő hónap első napjától kell az adót alkalmazni. A közigazgatási határozatot e nyilatkozat beérkezésének hónapjában kell meghozni.”

6. A nagyhercegi rendelt 7. cikkének második albekezdése úgy rendelkezik, hogy:

„Ingatlan építése esetén az elzetesen felszámított adó levonását a tulajdonos csak az ingatlan

jöv?beli bérbeadására vonatkozó [...] választási nyilatkozat [...] jóváhagyásától gyakorolhatja. A hatóság ugyanakkor a tulajdonosnak engedélyezheti az el?zetesen felszámított adó levonását a beérkezett számlákkal arányos mértékben, amennyiben bizonyossággal megállapítható, hogy a jelen rendelet 3. cikkében el?írt feltételek fennállnak, és amennyiben az építkezés befejezését követ?en a tulajdonos a választási nyilatkozatot haladéktalanul benyújtja.”

III – A tényállásról

7. A Vermietungsgesellschaft Objekt Kirchberg korlátolt felel?sség? társaság (a továbbiakban: VOK) az 1993-as és 1994-es évekre levonta az általa – 1993 januárjától a számlákon a HÉA-t feltüntetve – bérbe adott ingatlanra vonatkozó el?zetesen felszámított adót.

8. A VOK 1993. június 29-én nyilatkozatot nyújtott be az administration de l'enregistrement et des domaines-hez (a továbbiakban: hivatal) az adózás választásához való jog gyakorlásáról. A jóváhagyást 1993. június 30-án, 1993. július 1-jei hatállyal adták meg, a VOK azonban feltételezte, hogy a HÉA a bérbeadás kezdetét?l (azaz 1993. január 1-jét?l) levonható.

9. A nagyhercegi rendelet 5. cikke alapján a hivatal ugyanakkor azzal az indokkal utasította el az el?zetesen felszámított HÉA 50%-ának levonását, hogy a levonás jogát leghamarabb a jóváhagyás id?pontjától lehet gyakorolni.

10. A hivatal így a HÉA-bevallás hivatalból történ? helyesbítésére vonatkozó értesítést bocsátott ki.

11. A VOK-nak a hivatal igazgatójához benyújtott panaszát követ?en az igazgató 1998 januárjában határozatot hozott, amelynek értelmében 1998 februárjában újabb helyesbítés?l szóló értesítést bocsátottak ki. Az igazgató egyrészt?l megállapította, hogy az ingatlan használatának kezdete 1993. január 1.

12. Mivel a választás csak 1993. július 1-jét?l hatályos, a bérbeadás 1993 els? felében nem tartozott a HÉA hatálya alá. Az el?zetesen felszámított HÉA-t ennél fogva csak 50%-os mértékben lehet levonni, amely megalapozza az 1993-as bevallás helyesbítését. Másrészt?l azt állapította meg, hogy a választás jogának gyakorlása miatt 1994-ben egy második helyesbítés szükséges, azaz az 1993-ban le nem vonható HÉA 9/10-ét a VOK számára kedvez?en helyesbíteni kell. Végül az el?zetesen felszámított HÉA egy tizedének 50%-a, azaz ezen adó 5%-a továbbra sem vonható le, és az így az a VOK-ot terheli.

13. Ezt követ?en a VOK keresetet nyújtott be a Tribunal d'arrondissement-hoz (Luxemburg) a hivatal és az État du grand-duché de Luxembourg ellen annak érdekében, hogy helyezték hatályon kívül az 1993-as és 1994-es bevallások helyesbítését, amelyet a hivatal *ex officio* rendelt el. A Tribunal 2001. november 7-i határozatával helyt adott a VOK kérelmének.

14. A hivatal és az État du grand-duché de Luxembourg fellebbezést nyújtottak be a Cour d'appelhez.

15. A Cour d'appel a 2003. június 18-i határozatával az eljárást felfüggesztette, és el?zetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdést terjesztette a Bíróság elé:

„A tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapításról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelv 13. cikke C. része els? albekezdésének a) pontja megengedi-e, hogy valamely tagállam, élve azon lehet?ségével, hogy az ingatlanok haszonbérbeadására és bérbeadására vonatkozó tevékenység körében az adóalanyokat felruházza az adózás

választásának jogával, az adóhatóság elzeter, nem visszamenleges hatályú jóváhagyásának megszerzését?l tegye függvé az elzeteren felszámított HÉA teljes levonását?”

16. A hivatal, a luxemburgi kormány, a VOK és a Bizottság terjesztett el írásbeli észrevételeket a Bíróság alapokmányának 20. cikkével összhangban.

IV – Álláspont

17. Megengedhet-e a tagállamnak, hogy élve azon lehetőségével, hogy a hatodik irányelv 13. cikkének C. része szerint az ingatlanok haszonbérbeadására és bérbeadására vonatkozó tevékenység körében az adóalanyokat felruházza az adózás választásának jogával, az adóhatóság elzeter, nem visszamenleges hatályú jóváhagyásának megszerzését?l tegye függvé ezen ügyletek adóztatását?

18. Az e kérdésre adandó válasz lényegében a hatodik irányelv 13. cikke C. része második albekezdésének értelmezését?l függ. A tagállamoknak biztosított azon lehetőség, hogy korlátozhatják a választás jogát, és meghatározhatják annak feltételeit, magában foglalja-e, hogy a HÉA választott alkalmazását a jóváhagyás kibocsátását követ? tevékenységekre korlátozzák?

19. Els? megközelítésben úgy t?nik, hogy egyrészt?l a VOK és a Bizottság, másrészt?l a hivatal és a luxemburgi kormány e kérdésekkel kapcsolatban teljesen ellentétes álláspontot képviselnek.

20. A VOK és a Bizottság érvei a Bíróság ítélkezési gyakorlatán alapulnak, amely szerint a HÉA-rendszer egyik alapelve az elzeteren felszámított HÉA azonnali és teljes levonásának joga.

21. E tekintetben utalnak a Molenheide és társai, Schlossstrasse- és Breitsohl-ügyekben hozott ítéletekre(4).

22. Ezen ítélkezési gyakorlatból a VOK arra a következtetésre jutott, hogy a nagyhercegi rendelet szerinti elzeter ellen?rzési és jóváhagyási rendszer nem szükséges a visszaélések és az adókijátszás megakadályozásához, mivel az utólagos ellen?rzés hatékonyabb az elzeter ellen?rzésnél. Ebb?l következik, hogy ez az eljárás ellentétes az arányosság elvével, mint ahogy arra különösen a fent hivatkozott Molenheide és társai ügyben hozott ítélet 45. és 46. pontja is emlékeztet.

23. A VOK pontosabban úgy ítéli meg, hogy a hatodik irányelv 13. cikkének C. része nem teszi lehetővé a tagállamoknak az alapeljárásban érintetthez hasonló jóváhagyási rendszer bevezetését.

24. A tagállamok a fent hivatkozott 13. cikk C. részében csupán arra kaptak felhatalmazást, hogy a bérbeadás tárgyában meghatározzák a választás jogának alapfeltételeit, de – mint a szóban forgó ügyben is – attól kezdve, hogy ezeknek a feltételeknek eleget tettek, alkalmazni kell a HÉA alapelveit, úgymint az elzeteren felszámított adó levonhatóságának elvét és az arányosság elvét.

25. Ennélfogva a VOK véleménye az, hogy a 13. cikk C. része els? albekezdésének a) pontja nem teszi lehetővé tagállamoknak, hogy élve azon lehetőségükkel, hogy az ingatlanok haszonbérbeadására és bérbeadására vonatkozó tevékenység körében az adóalanyokat felruházzák az adózás választásának jogával, az adóhatóság elzeter, nem visszamenleges hatályú jóváhagyásának megszerzését?l tegyék függvé az elzeteren felszámított HÉA teljes levonását.

26. A Bizottság ugyanarra az eredményre jutott, mint a VOK. Fenntartja, hogy a hatodik

irányelv 13. cikkének C. részében említett jog nem abszolút, hanem a hatodik irányelv tartalma és célja szerint kell tiszteletben tartani. A Bizottság e tekintetben utal a Becker- és Armbrrecht-ügyekben hozott ítéletekre(5).

27. Arra a következtetésre jutott, hogy az olyan elzeteres jóváhagyás, amely a nemzeti hatóságoknak lehetvé teszi annak vizsgálatát, hogy fennállnak-e az állam által rögzített feltételek a választási jog gyakorlásának engedélyezéséhez, első látásra jogszerűnek tűnik, és nem sérti a hatodik irányelv egyetlen elvét sem.

28. Viszont álláspontja szerint egyértelműen aránytalan rendelkezésnek tűnik az a szabály, amely úgy rendelkezik, hogy az adóztatható tevékenység kezdete nem lehet azonos a tevékenység tényleges kezdetével, habár a hivatal megállapította, hogy a választás joga érvényesen gyakorolható. Valójában abban az esetben, ha mint ahogy a szóban forgó ügyben is, a hivatalhoz az adóztatható tevékenység kezdetét követően nyújtják be a nyilatkozatot, a nem visszamenőleges hatályú jóváhagyásnak az a következménye, hogy megfosztja az adóalanyt a levonás jogának egy részétől.

29. Minden jogalapot nélkülöz az olyan rendelkezés, amely a jóváhagyás visszamenőleges hatályának megvonásával elutasítja a rendes adózási rendszer alkalmazását az adóztatható tevékenység tényleges kezdetétől. Ez olyan helyzetet teremt, amelyben az elzeteresen felszámított adó továbbra is az adóalanyt terheli, és így azt el kell kerülni.

30. Ezen túlmenően a visszamenőleges hatály hiánya nem igazolható, mivel abban az esetben, ha azt a tagállam megszüntetné, a jóváhagyás elutasítása vagy a választás feltételeinek módosítása esetén lehetségesek maradnak mind a tagállam ellenőrzései a jóváhagyás útján, mind a szabályos állapot visszaállítása a hatodik irányelv 20. cikke alapján.

31. A hivatal és a luxemburgi kormány fenntartják, hogy a nagyhercegi rendeletben szabályozott jóváhagyási eljárás összhangban van a hatodik irányelv 13. cikkének C. részével. Ez a rendelkezés lehetőséget teremt a tagállamoknak, hogy biztosítsák adóalanyaiknak az adózás választásának jogát, és hogy e jogot bizonyos végrehajtási szabályoktól tegyék függvé, széles mérlegelési joggal felruházva őket.

32. Állításuk alátámasztására a fent hivatkozott Becker- és a Belgocodex-ügyben(6) hozott ítéletekre utalnak.

33. A jóváhagyási eljárás végrehajtási intézkedés, amely nem terjed túl azon, amire a hatodik irányelv 13. cikkének C. része lehetőséget ad. Annak vizsgálatát teszi lehetővé a hivatal számára, hogy az adózást választó bérbeadó adóalanyok eleget tettek-e az alapfeltételeknek, azaz a szóban forgó ügyben azt, hogy a bérlet maga is adóalany-e, aki az elzeteresen felszámított HÉA-t levonhatja.

34. A luxemburgi rendszer nem sérti a HÉA olyan alapvető elveit, mint az elzeteresen felszámított adó levonhatóságának elve, mivel az adóalanynak lehetősége van arra, hogy választási nyilatkozatát elzeteres nyújtsa be, és ebben az esetben kellő időben megkapja a jóváhagyást, hogy teljesen és azonnal levonhassa az elzeteresen felszámított HÉA-t. Csak abban az esetben lehetséges, hogy a bérbeadó az elzeteresen felszámított HÉA-t nem tudja azonnal és teljesen levonni, ha a nyilatkozatot az ingatlan bérbeadásának kezdetét követően – az alapeljárás esetében hat hónappal később – nyújtják be. Meg kell várnia a hivatal jóváhagyását, és csak ezt követően kérheti a helyzet helyesbítését.

35. Ebből az következik, hogy az elzeteresen felszámított HÉA azonnali és teljes levonásának lehetőségét csupán közvetve korlátozza a választáshoz való jog, mint ahogy azt a hatodik irányelv

13. cikk C. része, és az ezzel kapcsolatos szabályok is elírják. A Luxemburgi Nagyhercegség által elfogadott jóváhagyási eljárásnak nem célja, hogy veszélyeztesse a HÉA levonásának a hatodik irányelv szerinti jogát, és nincs is ilyen hatása.

36. A hivatal és a luxemburgi kormány szerint ezt az eljárást az a tény támasztja alá, hogy a bérbeadónak fontos az, hogy a lehető leghamarabb tudomást szerezzen arról, hogy az elzetesen felszámított HÉA-t levonhatja. Ez lehetővé teszi egy későbbi, súlyos pénzügyi válság elkerülését. Ez az eljárás egyaránt szolgálja azon célokat, amelyek az adó pontos beszedését, valamint az adókijátszás és visszaélések megakadályozását biztosítják.

37. Az iratokból az következik, hogy a luxemburgi kormány élni kívánt a hatodik irányelv 13. cikkének C. része szerinti jogával, azaz hogy az ezen irányelv 13. cikkének B. része alapján az ingatlanok haszonbérbeadására és bérbeadására vonatkozó mentességről lemondhasson.

38. A nagyhercegi rendelet szövege szerint a luxemburgi kormány az adóalanyok választásának jogát bizonyos korlátoktól és feltételektől tette függővé.

39. E rendelet 3. cikke kimondja, hogy az adózás választásának fő korlátja az, hogy kizárólag olyan ingatlanra vonatkozhat, amelyet a bérlő teljes egészében, illetve vegyes felhasználás esetén döntő részben olyan tevékenység végzésére használ, amely alapján elzetesen felszámított adó levonására jogosult.

40. Elválaszthatatlan kapcsolat van a nagyhercegi rendelet 7. cikkének korlátozó feltételei és az 5. cikke szerinti elzetes jóváhagyási eljárás között a tekintetben, hogy a luxemburgi hivatalnak képesnek kell lennie arra, hogy elzetesen megvizsgálja, hogy azok a gazdasági műveletek, amelyek miatt a HÉA alkalmazását kérik, megfelelnek-e az e rendelet 7. cikkében meghatározott feltételeknek.

41. Írásbeli észrevételeikben mind a hivatal, mind a luxemburgi kormány és a Bizottság vezérelnként hivatkoztak arra a kapcsolatra, amely egyrészt a választás jogának korlátozása, másrészt annak szüksége között áll fenn, hogy vizsgálható legyen, teljesülnek-e a választási jog gyakorlásának feltételei.

42. Szerintük a jóváhagyási eljárás logikus következménye a tagállamok azon hatáskörének, hogy korlátozhatják a választás jogának tartalmát, és így az nem lehet aránytalan.

43. E következtetés szerintünk is igazolást nyer a hatodik irányelv 13. cikke B. és C. részének fényében, ahol a választási jog biztosításának a 13. cikk C. része szerinti lehetősége kivételt jelent a 13. cikk B. részének szélesebb kivételei alól.

44. Egyrészt a luxemburgi hatóságok, másrészt a VOK és a Bizottság közötti véleménykülönbség az 1980. március 7-i nagyhercegi rendelet 5. cikkének utolsó albekezdésében összefonódik. E rendelkezés alkalmazásának lehet az a következménye, hogy megfosztja az adóalanyt a hatodik irányelv 17. cikke szerinti levonáshoz való jogának egy részétől. Ez a következmény adódhat abban az esetben is, ha a hivatalhoz az adóztatható tevékenység kezdetét követően nyújtják be a választási nyilatkozatot, mint ahogy az a szóban forgó ügyben történt.

45. A Bizottság és a VOK a Bíróság b?séges ítélezési gyakorlatára hivatkozva azt hangsúlyozzák, hogy a HÉA-rendszer egyik alapelvét képez? levonási jog jelent?ése az, hogy azt a tagállamok csak kényszerít? körülmény fennállása esetén csorbíthatják. Ilyen kényszerít? körülmény a jelen ügyben nem állt fenn. Ebb?l következik, hogy a nagyhercegi rendelet 5. cikke utolsó albekezdésében a visszamen?leges hatály hiányát úgy kell tekinteni, mint amely aránytalan módon csorbítja a levonás jogát, és ennél fogva ellentétes a közösségi joggal.

46. Annak ellenére, hogy osztjuk a Bizottságnak a levonáshoz való jog jelent?ségér?l, mint a HÉA-rendszer alapkövér?l szóló megállapításait, nem tudunk csatlakozni ahhoz a következtetéshez, amelyre a Bizottság a jelen ügyben jutott.

47. Mint ahogy azt a Bíróság már számos esetben(7) megállapította, a tagállamok a 13. cikk C. részének rendelkezései keretében széles mérlegelési jogkörrel rendelkeznek.

48. Elvben megengedhet?, hogy a tagállamok tárgyában és idejében korlátozzák az adóalanyok választási jogát, mint ahogy az a jelen esetben is történt. Az anyagi jogi korlátot a nagyhercegi rendelet 7. cikke szabályozza, míg az id?beli korlátozást a rendelet 5. cikke tartalmazza.

49. Számunkra a nagyhercegi rendelet a jogbiztonság szempontjából kifogástalannak t?nik: az adóalanyok el?zetesen tájékozódhatnak azon tevékenységekr?l, amelyek el?tt nyitva áll a választás joga, az adózás kezdetének id?pontjáról, és végül azon szabályokról, amelyeknek eleget kell tenniük e célból.

50. A levonás jogának fényében megvizsgálva is vitathatatlanak t?nik a jelen eset szerinti szabályozás. Minden olyan adóalany, aki megfelel a nagyhercegi rendelet egyértelm? szabályainak, és határid?n belül eleget tesz a formalitásoknak, biztos lehet abban, hogy az el?zetesen felszámított adót levonhatja. Tehát amennyiben a jóváhagyási eljárást tiszteletben tartják, ez a rendelet egyáltalán nem sérti a levonás elvét.

51. Nincs más célja a nagyhercegi rendelet 5. cikkének utolsó albekezdéséhez hasonló rendelkezésnek, mint azon id?pontnak a meghatározása, amelyet?l kezdve hatályossá válik a gyakorolt és jóváhagyott választási jog. Mint ahogy azt a luxemburgi kormány megalapozottan állapította meg, ennek a rendelkezésnek nem célja, hogy korlátozza a levonáshoz való jogot, és nincs ilyen hatása. Abban az esetben van hatása e rendelkezés alkalmazásának a levonás jogára, amikor az adóalanyok adóköteles tevékenységet fejtenek ki, de nem nyújtják be kell? id?ben az adózásra vonatkozó választási nyilatkozatot, és így nem rendelkeznek a nemzeti szabályozás szerinti jóváhagyással, azonban ez a hatás nem a nemzeti rendelkezéseknek, hanem az adóalanyok magatartásának tudható be.

52. Ilyen feltételek mellett az érintetthez hasonló nemzeti szabályozás nem a nem visszamen?leges hatályú el?zetes jóváhagyástól teszi függ?vé a levonáshoz való jogot. Ezt az eljárást nem lehet aránytalannak min?síteni, amennyiben az érintett adóalany a jóváhagyási eljárásnak megfelel?en rendelkezik az el?zetesen felszámított adó azonnali és teljes levonásának jogával. Azon korlátok között marad, amelyek biztosítják az adó pontos beszedésének elérését, és megakadályozzák az adókijátszást és a visszaéléseket. Ez az eljárás ráadásul megfelel a jogbiztonság elvének is.

V – Véggkövetkeztetések

53. Az elz?kre figyelemmel az alábbiakat javasolom a Bíróságnak a nemzeti bíróság kérdésére adandó válaszára:

„A tagállamok forgalmi adóra vonatkozó jogszabályainak összehangolásáról – közös hozzáadottértékadó-rendszer: egységes adóalap-megállapításról szóló, 1977. május 17-i 77/388/EGK hatodik tanácsi irányelv 13. cikke C. része els? albekezdésének a) pontjával nem ellentétes az, ha valamely tagállam – élve azon lehet?ségével, hogy az ingatlanok haszonbérbeadására és bérbeadására vonatkozó tevékenység körében felruházza az adóalanyokat az adózás választásának jogával – a választást elzetes jóváhagyástól teszi függ?vé, amely jóváhagyási eljárás egyedüli célja annak vizsgálata, hogy a jogszabályi feltételeknek eleget tettek-e, továbbá megakadályozza az adókijátszást és a visszaéléseket. Az ilyen jóváhagyási eljárás nem sérti a levonás jogának elvét, mivel tiszteletben tartása esetén biztosítja az adóalanynak az elzetiesen felszámított adó azonnali és teljes levonását.”

1 – Az eredeti nyelv: holland.

2 – HL L 145., 1. o.; magyar nyelv? különkiadás 9. fejezet, 1. kötet, 23. o.

3 – *Mémorial A* 1980., 242. o.

4 – A C?286/94., C-340/95., C?401/95. és C?47/96. sz. egyesített ügyekben 1997. december 18-án hozott ítélet (EBHT 1997., I?7281. o.) 47. pontja, valamint a C?396/98. sz. ügyben 2000. június 8-án hozott ítélet (EBHT 2000., I?4279. o.) 36. pontja és a C?400/98. sz. ügyben 2000. június 8-án hozott ítélet (EBHT 2000., I?4321. o.) 34. pontja.

5 – A 8/81. sz. ügyben 1982. január 19-én hozott ítélet (EBHT 1982., 53. o.) 38. pontja és a C?291/92. sz. ügyben 1995. október 4-én hozott ítélet (EBHT 1995., I?2775. o.).

6 – A C?381/97. sz. ügyben 1998. december 3-án hozott ítélet (EBHT 1998., I?8153. o.) 17. pontja.

7 – Többek között a fenti 5. lábjegyzetben hivatkozott Becker-ügyben hozott ítélet 38. pontja és a fenti 6. lábjegyzetben hivatkozott Belgocodex-ügyben hozott ítélet 17. pontja.